
Odbor za razvoj

2023/0338(NLE)

30.11.2023

OSNUTEK MNENJA

Odbora za razvoj

za Odbor za mednarodno trgovino

o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Republiko Kenijo, članico Vzhodnoafriške skupnosti, na eni strani in Evropsko unijo na drugi strani (0000/2023 – C9-0000/0000 – 2023/0338(NLE))

Pripravljaivec mnenja: Tomas Tobé

PA_Leg_Consent

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Kenija je 19. junija 2023 kot prva članica Vzhodnoafriške skupnosti (EAC) zaključila pogajanja o sporazumu o gospodarskem partnerstvu (v nadaljevanju: sporazum) z EU.

Prvotni cilj pogajanj je bil skleniti sporazum o gospodarskem partnerstvu z EU, ki bi zajemal vse partnerske države Vzhodnoafriške skupnosti (sporazum med blokoma, torej sporazum o gospodarskem partnerstvu med EU in EAC): sporazumi o gospodarskem partnerstvu se običajno sklepajo z regionalnimi bloki in ne s posameznimi državami. Namen tega je spodbujati regionalno povezovanje, ki bi ugodno vplivalo na razvoj vključenih držav. Vendar pa imajo partnerske države Vzhodnoafriške skupnosti različna stališča o sporazumu o gospodarskem partnerstvu med EU in EAC, zaradi česar je bil napredek težji.

Za razliko od drugih partnerskih držav Vzhodnoafriške skupnosti Kenija ni več najmanj razvita država, zato želi skleniti sporazum, s katerim bi ohranila dostop do trga EU brez carin in kvot. Glede na navedeno so se druge partnerske države Vzhodnoafriške skupnosti februarja 2021 strinjale, da se Kenija pogaja o dvostranskem sporazumu z EU, dokler ne bo dosežen napredek pri sporazumu o gospodarskem partnerstvu, ki bo zajemal celotno Vzhodnoafriško skupnost.

Kenija je med partnerskimi državami Vzhodnoafriške skupnosti daleč najpomembnejša trgovinska partnerica EU, saj predstavlja skoraj polovico uvoza EU iz te skupnosti in več kot polovico izvoza EU vanjo.

Sporazum med EU in Kenijo v veliki meri temelji na osnutku sporazuma o gospodarskem partnerstvu med EU in EAC. V praksi to pomeni, da EU in Kenija dvostransko izvajata osnutek sporazuma o gospodarskem partnerstvu med EU in EAC.

Kar zadeva vsebino, sporazum velja le za blago, vendar vsebuje klavzulo o pregledu, ki pogodbenici zavezuje, da v petih letih od začetka veljavnosti sporazuma zaključita pogajanja o trgovini s storitvami in drugih vprašanjih, povezanih s trgovino. Sporazum zagotavlja prožnost, saj omogoča uvedbo začasnih izvoznih dajatev. Nudi tudi asimetričen dostop do trga za izdelke iz Vzhodnoafriške skupnosti. Njegovi cilji se med drugim nanašajo na trajnostni razvoj, regionalno povezovanje in dobro upravljanje.

Namen obsežnega razvojnega stebra sporazuma je obvladati izzive partneric Vzhodnoafriške skupnosti pri prilagajanju, in sicer s predvidevanjem podpore za krepitev zmogljivosti in spodbujanje strukturnega preoblikovanja. V sporazumu je navedeno tudi, da se pri financiranju razvojnega sodelovanja prednost daje podpori pri izvajanju tega sporazuma, da bi bile njegove pričakovane koristi čim večje. V sporazumu je priznано tudi, da lahko zaradi postopne odprave tarif pride do davčnih izgub, ki pa jih EU namerava prehodno pokriti, obenem pa zagnati okrepljen dialog o vprašanju davčnih reform.

Podariti je treba, da je bil sporazum o gospodarskem partnerstvu med EU in Kenijo izboljšán v primerjavi z osnutkom sporazuma o gospodarskem partnerstvu med EU in EAC, na katerem temelji, saj vsebuje prilogo z zavezujočimi določbami o trgovini in trajnostnem razvoju ter pregleden mehanizem za reševanje sporov.

Žal v postopku spremljanja sporazuma o gospodarskem partnerstvu ni predvidena vloga parlamentov. Po drugi strani pa sporazum določa ustanovitev skupnega posvetovalnega odbora, ki bo spodbujal dialog in sodelovanje med predstavniki zasebnega sektorja, organizacijami civilne družbe, vključno z akademsko skupnostjo, ter socialnimi in gospodarskimi partnerji. Skupni posvetovalni odbor se lahko izreče o vseh zadevah, ki jih zajema sporazum.

Vsak sporazum je dober le toliko, kolikor dobro se izvaja. Pripravljaivec mnenja zato poudarja, kako pomemben je učinkovit mehanizem za spremljanje, s katerim bo mogoče opredeliti in obravnavati morebitne ovire pri izvajanju. Enako pomembno je, da se partnerskim državam zagotovi ustrezna finančna podpora, ki jim bo v pomoč pri izvajanju določb o trgovini in trajnostnem razvoju, vključno z njihovimi mednarodnimi obveznostmi iz Priloge V k sporazumu. Razvojna vprašanja bi morala ostati bistveni element izvajanja sporazuma in usmerjati vse ukrepe EU v skladu z obveznostmi glede skladnosti politik za razvoj.

Pripravljaivec mnenja meni, da lahko sporazum na splošno deluje kot katalizator vključujočega in trajnostnega razvoja v Keniji, pa tudi v sosednji regiji Vzhodnoafriške skupnosti.

*****

Odbor za razvoj poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, naj priporoči odobritev predloga sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Republiko Kenijo, članico Vzhodnoafriške skupnosti, na eni strani in Evropsko unijo na drugi strani.